

ΣΤΑ ΥΨΗΛΑ

ΕΥΡΟΥΣ ΤΙΜΩΝ

Τις τελευταίες ημέρες του 2021 οι διεθνείς αγορές των αγροτικών προϊόντων εμφανίζουν πρώτα σημάδια κόπωσης, με την αποκλιμάκωση των τιμών στο βαμβάκι και τα σιτηρά να δίνει τη θέση της σε μια περίοδο σταθεροποίησης που οι αναλυτές εκτιμούν πως θα κρατήσει κι άλλο.

Ζήτηση ανάκαμψης και εξαντλημένα στοκ στηρίζουν τις τιμές

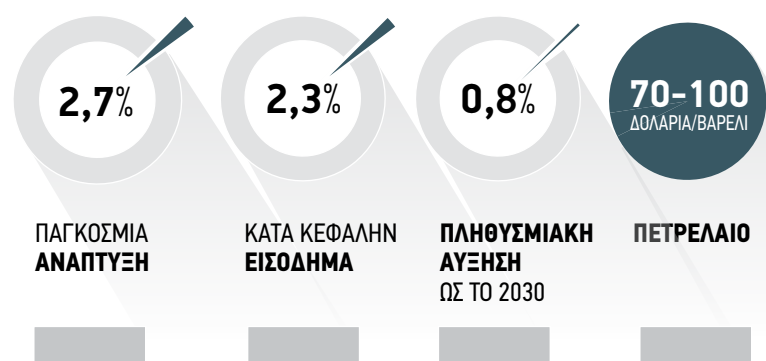
Διατήρηση των τιμών στα υψηλά του εύρους αναμένουν για μια σειρά αγροτικών προϊόντων διεθνείς αναλυτές, που βλέπουν ωστόσο επιπλοκές στην καλλιεργητική διαδικασία της νέας σεζόν από τα υψηλά κόστη και τις εντάσεις των καιρικών φαινομένων

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΓΚΟΓΚΟΥ
gogos@agronews.gr

Το ερωτηματικό των τιμών στα βασικά αγροτικά εμπορεύματα δεν προβάλλεται ως το κυρίαρχο για το 2022 αφού οι περισσότεροι αναλυτές προεξοφλούν πως η αγορά θα διατηρηθεί στα υψηλά του εύρους καθ' όλη τη διάρκεια του νέου έτους, όσο τα αποθέματα παραμένουν αποδυναμωμένα και η ζήτηση διατηρείται σε υψηλά επίπεδα, καθώς η συνθήκη της πανδημίας θα αποδυναμώνεται. Οι παραγωγικές επιδόσεις διαμορφώνουν τη μια βασική παράμετρο που θα καθορίσει την πορεία των αγορών αγροτικών προϊόντων. Τα δεδομένα γέρνουν προς την άνοδο, αφού όπως σημειώνει η Rabobank, η IGN, η SnP Global Platts, οι συνθήκες υπό το φαινόμενο La Nina που εκδηλώνεται για δεύτερη χρονιά, υπαγορεύουν «κόντρα άνεμο» στην εξέλιξη των καλλιεργειών.

Ένας βασικός παράγοντας όμως που έρχεται να συμπίεσει τις αξιώσεις

■ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

για μεγάλες παραγωγές, ειδικά σε εκτατικές καλλιέργειες υψηλών απαιτήσεων, είναι το κόστος της ενέργειας που αποθαρρύνει αρκετούς παραγωγούς από το κυνήγι επιδόσεων αλλά και από τις εν λόγω επιλογές. Ήδη οι αναλυτές προεξοφλούν μειωμένες παραγωγές στο καλαμπόκι.

Ο άλλος παράγοντας είναι τεχνι-

κός και έχει να κάνει με τις αποφάσεις των μεγάλων funds που τροφοδότησαν κερδοσκοπικά την άνοδο τους προηγούμενους μήνες. Εφόσον οι κεντρικές τράπεζες φρενάρουν τους εκτυπωτές και τα επιτόκια αυξηθούν μέσα στο πρώτο εξάμηνο του νέου έτους, μια πωπική αντίδραση σε όλα τα ταμπλό δεν θα προκαλέσει έκπληξη.

Funds

Απρόβλεπτος παράγοντας πτώσης για τις αγορές τα funds εφόσον το 2022 αναχαιτιστεί ο πληθωρισμός

Omicron

Πτωτικά οι αγορές στο άκουσμα της μετάλλαξης, ο κορωνοϊός όμως δεν απασχολεί ιδιαίτερα

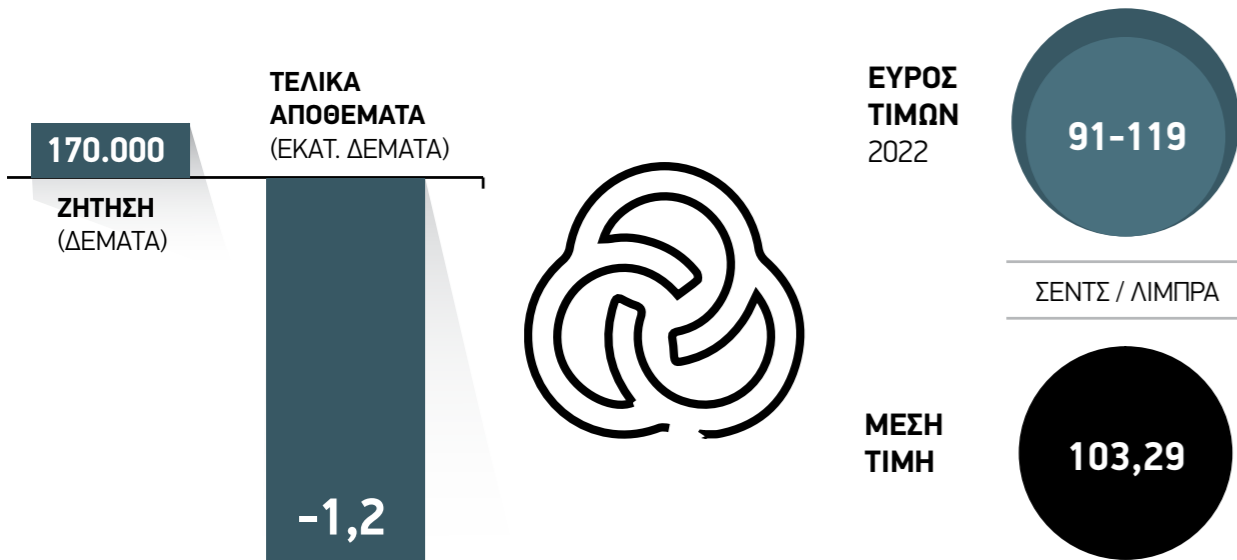
Πετρέλαιο

Καθοριστικός παράγοντας για την εξέλιξη της χρονιάς η ενέργεια και ιδίως πετρέλαιο και φυσικό αέριο

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ
ΕΚΤΑΣΕΙΣ

Οριακή μείωση των αγροτικών εκτάσεων της ΕΕ αναμένει η Κομισιόν μέχρι το τέλος της δεκαετίας, που αποδίδεται στην εγκατάλειψη αγροτεμαχίων χαμηλής παραγωγικότητας σε συνδυασμό με ένα κύμα αναδασώσεων που θα εντείνει η πράσινη στρατηγική του μπλοκ. Η συνολική χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση προβλέπεται να μειωθεί οριακά στα 160,5 εκατ. εκτάρια το 2031. Οι δασικές εκτάσεις συνεχίζουν να αυξάνονται ξεπερνώντας τις καλλιεργούμενες εκτάσεις έως το 2031, φτάνοντας τα 161,4 εκατ. εκτάρια.

■ ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΟΡΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

Χρονιά μελετημένης εξάσκησης της δυνατότητας των προπωλήσεων το 2022

ΑΓΟΡΑ
ΒΑΜΒΑΚΟΣ

Η Διεθνής Συμβουλευτική Βάμβακος ICAC εκτιμά πως οι τιμές θα διατηρηθούν στα υψηλά του εύρους όλη τη διάρκεια του 2022

Τα θεμελιώδη παραμένουν ευνοϊκά για την παγκόσμια αγορά βάμβακος, η οποία έπειτα από τη διόρθωση πανικού που επέφερε η νέα μετάλλαξη του κορωνοϊού δείχνει να σταθεροποιείται σε ένα εύρος τιμών μεταξύ των 105 και 110 σεντς ανά λίμπρα στα συμβόλαια Μαρτίου 2022, όσο οι τελευταίες εκτιμήσεις του αμερικανικού υπουργείου Γεωργίας αναμένουν μείωση των τελικών αποθεμάτων της τρέχουσας εμπορικής περιόδου.

Όλα αυτά διαμορφώνουν μια ισορροπία στη διεθνή αγορά η οποία φαίνεται να λειτουργεί με ομαλούς ρυθμούς στο υφιστάμενο εύρος τιμών.

Οι εκτιμήσεις διεθνών αναλυτών παραμένουν αισιόδοξες ως προς τα θεμελιώδη της αγοράς, με τα αντανακλαστικά της φυσικής αγοράς να ενεργοποιούνται και τη ζήτηση να ενισχύεται την περασμένη εβδομάδα. Άλλωστε και στα τεχνικά, η μακροπρόθεσμη εικόνα παραμένει ταγμένη προς την άνοδο. Βασική προϋπό-

θεση πάντως να μην εκδηλωθεί κάποιος «μαύρος κύκνος» στις διεθνείς αγορές ή να αποτραβηχτούν τα funds απότομα, κάτι που θα είχε πτωτικές επιπτώσεις σε όλα τα χρηματιστήρια. Αναφορικά με τις προοπτικές της επόμενης καλλιεργητικής περιόδου, τα συμβόλαια Δεκεμβρίου 2022 έχουν χάσει το επίπεδο των 90 σεντς ανά λίμπρα και παρά την ανοδική αντίδραση, φαίνεται ότι η αγορά δυσκολεύεται να τα κατακτήσει εκ νέου. Στις ΗΠΑ ορισμένοι παραγωγοί έχουν ήδη προπωλήσει έως και το 50% της μελλοντικής τους παραγωγής σε επίπεδα περίξ των 92 σεντς η λίμπρα.

Καθώς οι προπωλήσεις για τη σοδειά του 2022 ξεκλειδώνουν, από τεχνική άποψη έρχεται να ενισχυθεί και οι ίδιοι της ICAC που θέλει τις τιμές παραγωγού να διατηρούνται στα υψηλά του εύρους. Συγκεκριμένα, δελτίο αγοράς της Διεθνούς Συμβουλευτικής Βάμβακος, η οποία εκτιμά πως οι τιμές θα διατηρηθούν στα υψηλά του εύρους

καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, χωρίς ωστόσο να βλέπει περιθώρια επανάληψης της ιστορικής κούρσας που συντέλεσε την περίοδο 2010-2011 κατά την οποία η διεθνής τιμή είχε υπερβεί τα 2 δολάρια ανά λίμπρα. Η έκθεση της ICAC ορίζει το εύρος τιμών βάμβακος για την εμπορική σεζόν του 2022 μεταξύ των 91 και 119 σεντς ανά λίμπρα, με μια μέση τιμή στα 103,29 σεντς.

Στην Ελλάδα είναι ακόμα νωρίς για να ανοίξει η συζήτηση των προπωλήσεων, έπειτα και από την εμπειρία της φετινής χρονιάς. Άλλωστε και τα εκκοκκιστήρια δεν δίνουν από τώρα τη δυνατότητα φιξαρισματος ποσοτήτων που θα παραχθούν του χρόνου. Έτσι και αλλιώς, η κατάσταση είναι τέτοια στο παραγωγικό μέτωπο που και οι ίδιοι οι παραγωγοί δεν ξέρουν πώς θα κινηθούν στις εαρινές σοπερές, όσο το κόστος άρδευσης λόγω ΔΕΗ και των εφοδίων σε δεύτερη φάση, καθιστούν σχεδόν απαγορευτική οποιαδήποτε ποσοτική καλλιέργεια.

ΑΓΟΡΑ ΕΙΣΡΟΩΝ
Εξισορρόπηση στην αγορά λιπασμάτων το β' τρίμηνο 2022

Υποχώρηση των τιμών στις πρώτες ύλες για την παραγωγή προϊόντων θρέψης αναμένουν για το πρώτο εξάμηνο του 2022 διεθνείς αναλυτές, που παράλληλα αναμένουν διατήρηση της ζήτησης για όσο διατηρούνται οι τιμές των αγροτικών εμπορευμάτων στα υψηλά του εύρους. Ο ρυθμός ανάπτυξης συνολικής ζήτησης δεν θα υπερβεί το 0,9% μέσα στο 2022 και αναμένεται να εκδηλωθεί σε χώρες που αναπτυσσόμενου κόσμου. Εφόσον η συγκυρία στην αγορά ενέργειας υποχωρήσει, αναμένεται η παραγωγή στα εργοστάσια λιπασμάτων να ενισχυθεί, φτάνοντας εν τέλει τη προσφορά, ενώ όσο ρυθμίζεται το κομμάτι των μεταφορών, τόσο θα ομαλοποιείται και η κατάσταση στην αγορά. Η πλήρης εξισορρόπηση της αγοράς ωστόσο δεν αναμένεται πριν το δεύτερο εξάμηνο του νέου έτους. Η ζήτηση για το 2021 σε αζωτούχα λιπάσματα ενισχύθηκε κατά 4,1%, με τις εκτιμήσεις για το 2022 να τοποθετούν τη διέγερση της κατανάλωσης στο 1%. Η ουρία αναμένεται να γνωρίσει επίσης ενισχυμένη ζήτηση για το 2022 κατά 3%, με τους αναλυτές να υπογραμμίζουν ότι η χρήση προϊόντων λίπανσης είναι σχετικά ανελαστική, οπότε τα σενάρια περί κατάρρευσης της ζήτησης είναι μερικές φουσκωμένα από τη συγκυρία ανατιμήσεων.

Λιγιστά τα σιτηρά σε βάθος 10ετίας

ΝΕΑ ΣΟΔΕΙΑ
ΣΙΤΗΡΩΝ

Ακόμα και αν οι καιρικές συνθήκες αποδειχθούν ευνοϊκές για τις καλλιεργείες σιτηρών εντός του 2022, τα παγκόσμια αποθέματα που αυτήν την περίοδο έχουν εξαντληθεί σημαντικά, θα βρίσκονται χαμηλότερα από τα μέσα επίπεδα των τελευταίων ετών. Σε αυτό εστιάζουν δύο διαφορετικές εκθέσεις, μια από τη Rabobank και μια από την IGU που αναγνωρίζουν μεν ότι η εν λόγω αγορά βρίσκεται σε υψηλά ετών εδώ και αρκετούς μήνες, ωστόσο δεν βλέπουν σοβαρές ενδείξεις αποκλιμάκωσης, εκτιμώντας άρα ότι η αγορά θα σταθεροποιηθεί στα υψηλά του εύρους και για το 2022.

Φυσικά οι καιρικές συνθήκες θα είναι ο ουσιαστικός καταλύτης για την εξέλιξη της νέας σοδειάς, οι οποίες αν και ήταν ευνοϊκές μέχρι στιγμής στην Ελλάδα κατά την διάρκεια την φθινοπωρινών σοπερών, δεν βοήθησαν τους παραγωγούς της περιοχής της Μαύρης Θάλασσας. Με τα μετεωρολογικά πλάνα να εξακολουθούν να επηρεάζονται από το φαινόμενο El Nino το οποίο και πέρυσι έφερε έντονες ξηρασίες που έπληξαν σοβαρά την παραγωγή σκληρού σίτου στον Καναδά, κανένας δεν μπορεί να προδιαγράψει τις εξελίξεις του 2022.

Όσο λιγότερο προϊόν πέφτει στην αγορά, τόσο θα στηρίζεται η τιμή του

Στην Ελλάδα, τα έως τώρα δεδομένα δείχνουν μια αύξηση των στρεμμάτων που δεν αναμένεται ότι θα υπερβεί το 10%, στα 3,6 με 3,7 εκατ. στρέμματα δηλαδή. Τις φετινές σοπερές πάντως σημάδεψε και το αυξημένο στρεμματικό κόστος, αφού πετρέλαιο και εφόδια επιβαρύνουν με ένα 25 έως 40% τα κοστολόγια των αγροτών. Ήδη δηλαδή ειδικά στις περιπτώσεις παραγωγών που πούλησαν νωρίς πέρυσι το καλοκαίρι τη σοδειά τους, το ρίσκο φέτος γίνεται μεγάλο.

Σε βάθος δεκαετίας πάντως, οι εκτάσεις των καλλιεργούμενων σιτηρών αναμένεται να υποστούν την μεγαλύτερη μείωση (-2,8%), ενώ χτύπημα θα υποστεί και η συνολική παραγωγή δημητριακών που θα περιοριστεί στους 276 εκατ. τόνους έως το 2031 (-2,5%). Παράλληλα όμως προβλέπεται και η μείωση της κατανάλωσης κατά 2,7%, που θα την φέρει στον 254,8 εκατ. τόνους, εξατίας της μειωμένης ζήτησης για ζωοτροφές. Η ΕΕ θα παραμείνει ανταγωνιστική στο παγκόσμιο εμπόριο δημητριακών, αλλά θα αντιμετωπίσει ισχυρό ανταγωνισμό και το μερίδιό της στην αγορά αναμένεται να παρουσιάσει αισθητή μείωση.

Σόγια

Σταθεροποίηση σε στενό εύρος 12,50 και 13 δολαρίων ανά μπουσελ αναμένει η Rabobank το 2022, δεδομένης της μειωμένης ζήτησης λόγω υψηλών σπερμινών τιμών και μιας αναμενόμενης ενίσχυσης των αποθεμάτων της φετινής χρονιάς.

Ελαιούχοι σπόροι

Η παραγωγή ελαιούχων σπόρων αναμένεται να κορυφωθεί το 2027, όπου θα αγγίξει τους 32,1 εκατ. τόνους, ενώ μετά θα σημειώσει μία μικρή πτώση έως το 2031, φτάνοντας τους 31,4 εκατ. τόνους.

Όσπρια

Η παραγωγή πρωτεϊνικών καλλιεργειών θα αυξηθεί κατά 33% στους 5,2 εκατ. τόνους έως το 2031 λόγω των περιβαλλοντικών οφελών τους, με τις εκτάσεις να αυξάνονται κατά 19% και τις αποδόσεις κατά 14%.

Κριθάρι

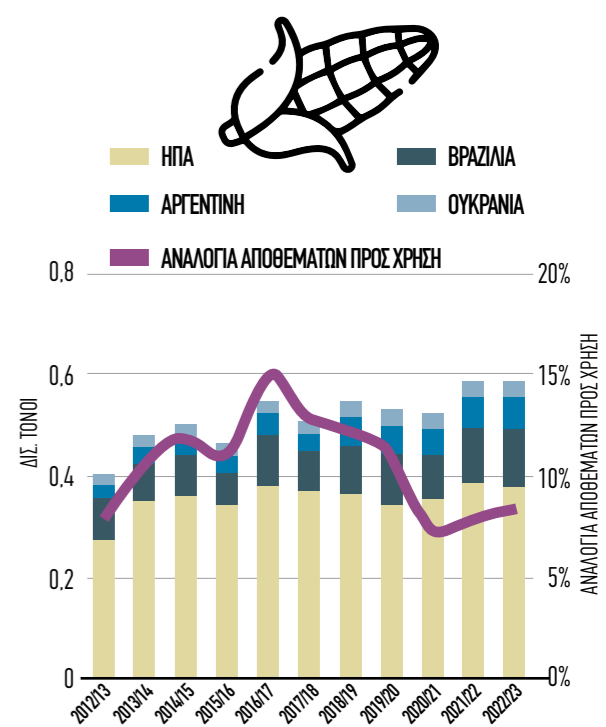
Μείωση των εκτάσεων με κριθάρι αναμένει η Κομισιόν έως το 2031 κατά 7,9%, με το τονάζ να περιορίζεται στους 49,2 εκατ. τόνους, ποσότητα μικρότερη κατά 8,9% από φέτος.

ΑΝΟΔΙΚΗ ΤΑΣΗ
ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

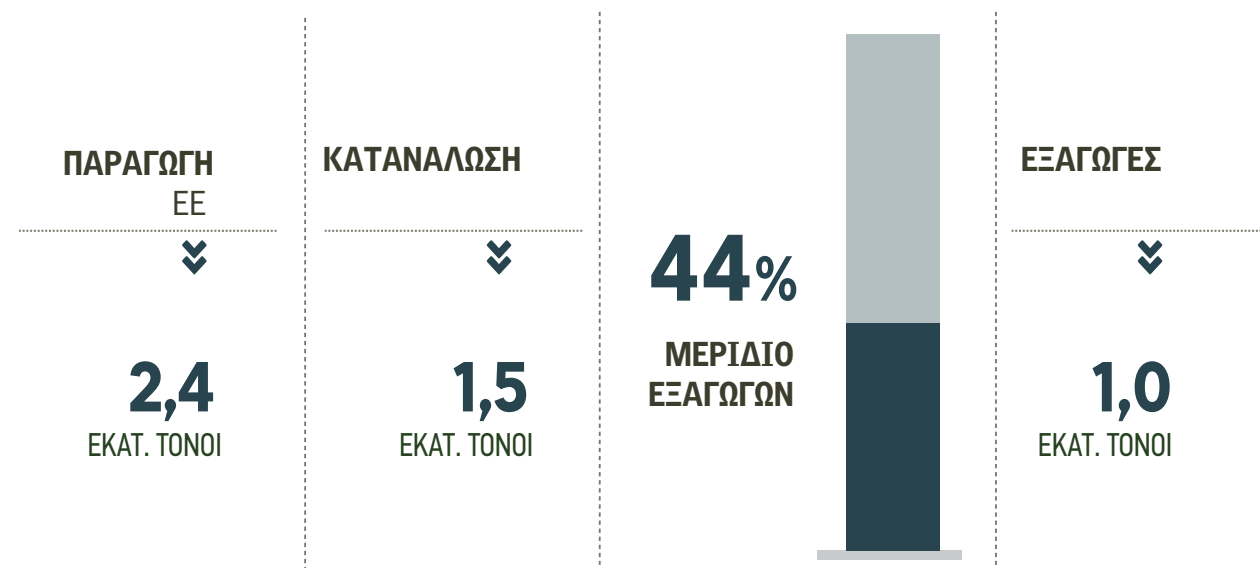
Την αναγέννηση του βιοντίζελ θα κληθεί να καλύψει το καλαμπόκι

Πιο καθαρές ενδείξεις που υπαγορεύουν ανοδική τάση εμφανίζει η διεθνής αγορά καλαμποκιού, η οποία καλείται να καλύψει τη ζήτηση μιας αναγέννησης του βιοντίζελ στις ΗΠΑ αλλά και τη διαφανισμένη μείωση των εκτάσεων τη νέα καλλιεργητική περίοδο, εξατίας των συμπεριλαμβανόμενων περιθωρίων κέρδους. Διστακτικοί πωλητές αναμένεται ότι θα είναι οι παραγωγοί καλαμποκιού καθ' όλη τη διάρκεια του 2022, αφού το αυξημένο κόστος στις εισροές ροκανίζει αισθητά τα περιθώρια κέρδους, κάτι που ενδέχεται να ωθήσει την αγορά στον σχηματισμό νέων υψηλών, σύμφωνα με τη Rabobank. Μέχρι και το 2023, η αναλογία αποθεμάτων προς κατανάλωση θα βρίσκεται στο 1/3 της τιμής που έδινε η αντίστοιχη εξίσωση το διάστημα 2013-2020 λένε οι αναλυτές της τράπεζας, με το «άσχημο» σενάριο της χρονιάς να μην αφορά πτώση των τιμών, αλλά την σταθεροποίησή τους στα τωρινά επίπεδα, με την προϋπόθεση ότι τα στρέμματα και οι αποδόσεις θα είναι αυξημένα στην Ανατολική Ευρώπη, κάτι που προς το παρόν δεν διαφαίνεται. Το σενάριο νέας απόδοσης της Rabobank, το οποίο σημειωτέον πέρυσι εκπληρώθηκε, περιλαμβάνει μια νέα χρονιά μειωμένων αποδόσεων στη Λατινική Αμερική, κάτι που θα ωθούσε σε νέα υψηλά τις τιμές και θα υποχρέωνε τους αγοραστές σε αναμονή για το 2023 πλέον, με τα αποθέματα να εξαντλούνται κι άλλο.

■ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙΟΥ ΑΠΟ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΕΞΑΓΩΓΕΙΣ ΠΕΡΙΟΡΙΖΕΤΑΙ

■ Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΕΛΑΙΩΝΑΣ ΩΣ ΤΟ 2031

Σταθεροποίηση στο ελαιοκομικό τονάζ στους 2,4 εκατ. τόνους

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

ΕΩΣ ΤΟ 2030

Πιθανότητες επιπλοκών στην καλλιέργεια εξαιτίας των μεταβαλλόμενων κλιματικών συνθηκών εντοπίζει η Κομισιόν

Στο 44% του συνολικού τονάζ παραγωγής ελαιολάδου της ΕΕ αναμένεται ότι θα διευρυνθεί το μερίδιο των εξαγωγών σε Τρίτες χώρες, όπως προκύπτει από τις μεσοπρόθεσμες εκτιμήσεις της Κομισιόν για την εξέλιξη των αγορών βασικών αγροτικών εμπορευμάτων με ορίζοντα το 2031. Τα δεδομένα αυτά δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη διαφοροποίηση από αντίστοιχες μελέτες που είδαν το φως της δημοσιότητας το τελευταίο διάστημα, με την Κομισιόν να εντοπίζει ισχυρές πιθανότητες επιπλοκών στην καλλιέργεια εξαιτίας των μεταβαλλόμενων κλιματικών συνθηκών. Σε κάθε περίπτωση, σταθεροποίηση κοντά στους 2,4 εκατ. τόνους αναμένεται ότι θα διαμορφώ-

σει η ευρωπαϊκή παραγωγή ελαιολάδου μέχρι το 2030, κάτι που συνεπάγεται μια μικρή αύξηση των διαθέσιμων ποσοτήτων συγκριτικά με τις επιδόσεις που διαμορφώνει ο ελαιώνας των μεσογειακών κρατών μελών της ΕΕ τα τελευταία χρόνια, γύρω από τους 2 με 2,2 εκατ. τόνους. Οι εκτιμήσεις αυτές έρχονται από μελέτη που συνυπογράφει το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιοκομίας (IOC) και η γενική γραμματεία Γεωργίας της Κομισιόν (DG Agri) που αναμένουν παράλληλα μια αύξηση των εξαγωγών ελαιολάδου εκτός μπλοκ, σε επίπεδα άνω των 1 εκατ. τόνων με την κατανάλωση να σταθεροποιείται και αυτή στους 1,5 εκατ. τόνους. Φαίνεται δηλαδή ότι

τα θεμελιώδη της προσφοράς και της ζήτησης στον τομέα παραγωγής ελαιολάδου της ΕΕ οδεύουν σε μια σταθεροποίηση που αφήνει λίγα περιθώρια για αποθήκευση ποσοτήτων στις δεξαμενές, με τα αποθέματα λοιπόν να περιορίζονται σε μεγέθη αρκετά κάτω από τους 500.000 τόνους.

Την μεγαλύτερη ετήσια ποσοστιαία αύξηση στην παραγωγή θα έχει η Πορτογαλία (+4% ετησίως) ενώ στα ίδια επίπεδα αναμένεται να κινηθεί η Ελλάδα, έχοντας την χαμηλότερη αναμενόμενη αύξηση στην παραγωγή της (+0,5%), κάτω από τον μέσο όρο αύξησης παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία υπολογίζεται να διαμορφωθεί στο 1,3% ετησίως.

ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Ετήσια αύξηση εξαγωγών 3% στα γαλακτοκομικά της Ευρώπης μέχρι το 2031 περιμένει η Κομισιόν

Σε μια δεκαετία με έντονη δυναμική στον κλάδο της κτηνοτροφίας και των γαλακτοκομικών εξελίσσεται η τρέχουσα, με την Κομισιόν να αναμένει ετήσια αύξηση των εξαγωγών γαλακτοκομικών προϊόντων της ΕΕ κατά 3% μέχρι το 2031. Σύμφωνα με σχετική μελέτη, τα επόμενα χρόνια, πάνω από το ήμισυ (57%) της αυξημένης παραγωγής τυριού στην ΕΕ αναμένεται ότι θα απορροφηθεί από τις εξαγωγές, σενάριο που εφόσον υλοποιηθεί θα καθιερώσει την Ευρώπη σε παγκόσμια ηγέτιδα στον κλάδο, αφού θα διατηρεί μερίδιο 47% στην εν λόγω αγορά. Η αύξηση της εγχώριας κατά κεφαλήν κατανάλωσης ωστόσο αναμένεται να περιοριστεί κατά περίπου 2 κιλά λιγότερο από την 2011-2021, με μικρό πάντως αντίκτυπο δεδομένου του ήδη υψηλού επιπέδου κατανάλωσης. Τα φρέσκα γαλακτοκομικά προϊόντα της ΕΕ θα μπορούσαν να ωφεληθούν από την αύξηση των εξαγωγών καθώς η εξίσωση μεταφράζεται σε εξαγωγές 1,8 εκατ. τόνων μέχρι το 2031. Το εμπόριο θα συνεχίσει να αυξάνεται με παρόμοιο ρυθμό με τη περίοδο 2011-2021 (+10%), ενώ η αύξηση της ζήτησης στην ΕΕ οριακά σταθεροποιείται με ρυθμό 0,2% ετησίως.

ΦΡΟΥΤΑ-ΛΑΧΑΝΙΚΑ
ΚΑΙ ΚΡΑΣΙ

Υποχωρεί η παραγωγική ικανότητα σε φρούτα και κρασί

Οριακή μείωση στην παραγωγή ευρωπαϊκών κρασιών και φρούτων καταγράφει έκθεση της Κομισιόν με τις μεσοπρόθεσμες προοπτικές στις αγορές αγροτικών εμπορευμάτων, κάτι που στην περίπτωση των φρούτων αναμένεται να υποχρεώσει σε ενίσχυση των τιμών, εξαιτίας της τάσης στροφής των καταναλωτών σε φυτικά προϊόντα και σε έναν υγιεινό τρόπο ζωής. Η οινοπαραγωγή αναμένεται να παρουσιάσει σταθερή ετήσια μείωση 0,3%, φτάνοντας τα 148 εκατ. εκατόλιτρα το 2031. Η παραγωγή φρέσκιας τομάτας και πυρηνόκαρπων θα μειωθεί κατά 0,4% ετησίως, στους 6,3 και 2,9 εκατ. τόνους αντίστοιχα το 2031. Η μηλοπαραγωγή αναμένεται να παραμείνει σταθερή στους 11,1 εκατ. τόνους ως το 2031, με αύξηση όμως της κατανάλωσης εντός του μπλοκ κατά 0,6% ετησίως. Η παραγωγή πορτοκαλιών θα παρουσιάσει ετήσια αύξηση 0,3%, ξεπερνώντας τους 6,5 εκατ. τόνους έως το 2031.

Για την παραγωγή οίνου αναμένεται σταθερή ετήσια μείωση 0,3%, φτάνοντας τα 148 εκατ. εκατόλιτρα το 2031.

